

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการศึกษาครั้งนี้สามารถสนองวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการศึกษา และประเด็นที่จะทำการศึกษาและสามารถตอบสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ได้ครบถ้วนจึงได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชาชน และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จาก 11 หมู่บ้าน จำนวน 4,068 คน (ฝ่ายทะเบียนราษฎร อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2552)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จาก 11 หมู่บ้าน จำนวน 365 คน ซึ่งได้จากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamanee. 1973 : 727)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

จากสูตรเมื่อ $n =$ จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

$N =$ จำนวนประชากร

$E =$ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง = 0.05

แทนค่า

$$\text{จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{4,068}{1+(4,068) \times (0.05)^2} = 364.18 \text{ คน}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จากการคำนวณตาม สูตรของยามานะ คำนวณ ได้ 364.18 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็มผู้ศึกษา จึงปัดเศษของกลุ่มตัวอย่าง เป็น 365 คน

2.2 ผู้ศึกษากำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบชั้นภูมิ โดยผู้ศึกษาแบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้ จำนวน 365 คน ออกเป็น 11 กลุ่ม โดยแบ่งตามสัดส่วนของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัด กาฬสินธุ์

ตัวอย่างการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

$$\text{หมู่ที่ 1 บ้านโนนบุรี} \quad \frac{632 \times 365}{4,068} = 57 \text{ คน}$$

และผลการคำนวณหมู่บ้านต่อ ๆ ไป ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนบุรี
อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

หมู่บ้าน	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1 บ้านโนนบุรี	632	57
หมู่ที่ 2 บ้านโนนบุรี	716	64
หมู่ที่ 3 บ้านโนนบุรี	490	44
หมู่ที่ 4 บ้านโนนสามัคคี	335	30
หมู่ที่ 5 บ้านสิงห์บุรี	160	14
หมู่ที่ 6 บ้านโนนสว่าง	201	18
หมู่ที่ 7 บ้านวังมะพลับ	212	19
หมู่ที่ 8 บ้านนาแก้ว	347	31
หมู่ที่ 9 บ้านโนนวิเศษ	168	15
หมู่ที่ 10 บ้านโนนบุรี	224	21
หมู่ที่ 11 บ้านโนนศึกษา	583	52
รวม	4,068	365

2.3 ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย หลังจากได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้าน ผู้มีสิทธิในเขตเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามสัดส่วนของประชาชน ในแต่ละหมู่บ้านแล้วใช้วิธีการจับฉลาก โดยเขียนชื่อประชาชนลงในแผ่นกระดาษใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 ชื่อของประชาชน ลงในกล่อง เขย่าให้คละก้น แล้วจึงหยิบออกมาที่ละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใด ก็เขียนชื่อนั้นไว้ แล้วนำกลับเข้าไปในกล่อง เพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กันถ้าจับได้รายชื่อเดิมให้จับใหม่ เมื่อครบตามจำนวน สัดส่วนในหนึ่งหมู่บ้าน ก็จะทำการจับสลากของแต่ละหมู่บ้านต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าจะครบ 11 หมู่บ้าน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 365 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ หมู่บ้านที่อาศัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72-73) แยกประเด็นคำถามครอบคลุมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 4 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือ

2.2 วิเคราะห์กรอบแนวคิดและเขียนคำถาม ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.3 เขียนแบบสอบถาม ฉบับร่างตามกรอบแนวคิด และขอบเขตที่กำหนด

2.4 นำแบบสอบถาม เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา คำนวณว่าอิสระ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น และปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ถูกต้อง โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการ IOC (Index Objective Congruence) เลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. นายรัฐพล ไชยฤทธิ์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดเทศบาล ตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา

2. อาจารย์เกรียงไกร บุญตาแสง วุฒิการศึกษา กศ.บ. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนสหพันธ์ศึกษา อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

3. อาจารย์เพียงอุทัย ไหมทอง วุฒิการศึกษา กศ.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนสหพันธ์ศึกษา อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.6 ปรับปรุงและนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .96

2.7 ปรับปรุงเครื่องมือเสร็จแล้วจึงจัดทำแบบสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลโนนบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ผู้ศึกษาแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและกำหนดให้มีผู้ช่วยผู้ศึกษาหมู่บ้านละ 1 คน รวม 11 คน โดยผู้ศึกษาชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับผู้ช่วยผู้ศึกษา

3. ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านไม่ได้ ผู้ศึกษาและผู้ช่วยศึกษา ได้อ่านให้ฟังโดยไม่ชี้แนะคำตอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 อันดับ การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน
4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงหเลิศ, 2551 : 186)

1.00 – 1.80	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อย
2.61 – 3.40	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมาก
4.21 – 5.00	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของประชาชนที่แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. การวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ 5 ระดับ

3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

3.1 เปรียบเทียบเพศของประชาชนที่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่แตกต่างกัน สถิติที่ใช้ได้แก่ t -test (t -Independence)

3.2 เปรียบเทียบหมู่บ้านที่อาศัย ของประชาชนที่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ได้แก่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-Way ANOVA)

4. ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์ ผู้ศึกษากำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้ว เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่

5. สรุปข้อคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละประเด็น แล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนาแล้วจึง เรียงลำดับความถี่